

Nazwa przedmiotu ANTROPOLOGIA KULTUROWA					Kod ECTS: AK	
Specjalność Wszystkie specjalności na kierunku Socjologia						
Status przedmiotu podstawowy	Semestr 4	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS: 5
		ogółem	wykłady	ćwiczenia	laboratorium	
		60	30	30	-	
Wykładowca Dr Agnieszka Zarębska-Mazan,					Katedra Socjologii	
Wymagania wstępne:						
Cele Poznanie i zrozumienie różnorodności kultur na świecie.						
Efekty kształcenia Znajomość historii refleksji antropologicznej, klasycznych kierunków w antropologii kulturowej, znajomość podstawowych pojęć i zagadnień związanych ze zróżnicowaniem kulturowym świata, a dot. sposobów gospodarowania, małżeństwa i pokrewieństwa, religii, mitologii; umiejętność analizy symboliki kulturowej, sensu i symboliki obrzędów w kulturach pozaeuropejskich i w kulturze własnej; rozumienie kulturowych aspektów czasu i przestrzeni						
Metody realizacji przedmiotu Wykłady i ćwiczenia						
Opis przedmiotu 1. Przedmiot antropologii kulturowej, nauki pokrewne 2. Refleksja nad innymi ludami i kulturami w historii. Odkrywanie inności kulturowej. Herodot, Bartolome de Las Casas, R. Kapuściński 3. Główne kierunki i pojęcia w antropologii kulturowej/społecznej. Mistrzowie 4. Bronisław Malinowski i jego badania na Trobriandach. „Argonauci Zachodniego Pacyfiku” jako archetyp monografii 5. Problem: badacz w terenie. Przykłady: B. Malinowski, N. Barley 6. Gospodarka pierwotna a środowisko. Przykład: Buszmeni ok. 1900 r. i ok. 2000 r. 7. Wymiana i dar 8. Rodzina, małżeństwo, pokrewieństwo. Matrylineaż, patrylineaż, awunkulat. Przykłady, badania, teorie – B. Malinowski, C. Levi-Strauss 9. Dziecko. Kulturowy sens dzieciństwa. Analiza zmiany 10. Czas i przestrzeń – sens kulturowy. Koncepcje M. Eliadego i in. 11. Obrzędy i rytuały, obrzędy przejścia. Koncepcja A. van Gennepa, analizy M. Eliadego 12. Mity – sakralne opowieści o początku 13. Wierzenia animistyczne. Religie we współczesnym świecie. Religie synkretyczne 14. Antropologia jako pomoc w zrozumieniu własnej kultury – cykl życia ludzkiego, polski rok obrzędowy. 15. Różnorodność tradycji kulturowych w Polsce. Przykład Śląska. 16. Antropologiczna analiza świata wokół nas – odczytywanie przestrzeni						
Literatura podstawowa Nowicka E.: Świat człowieka – świat kultury. PWN, Warszawa 1997 i nast. wyd. Olszewska-Dyoniziak.: Człowiek – kultura – osobowość. Atla2, Wrocław 2001 Szyjewski A.: Etnologia religii. ZW Nomos, Kraków 2001 Burszta W.: Antropologia kultury, Zysk i S-ka, Poznań 1998 Kapuściński R.: Ten inny. Znak, Kraków 2006. Kapuściński R.: Podróże z Herodotem. Znak, Kraków 2004 (s. 74-105) Malinowski B.: Argonauci Zachodniego Pacyfiku. PWN, Warszawa 1967 i nast. wyd. (przedmowa, wprowadzenie, rozdz. I, II, III) Malinowski B.: Życie seksualne dzikich. PWN, Warszawa 1980 i nast. wyd. (rozdz. I, II, V) Benedict R.: Wzory kultury. Muza, Warszawa 1999 (rozdz. IV, V, VI) Stomma L.: A jeśli było inaczej... Antropologia historii. Wyd. Sens, Poznań 2008 (rozdz. Dzieciństwo)						
zalecana Eliade M.: Inicjacja, obrzędy, stowarzyszenia tajemne. Znak, Kraków 1997. Rozdz. I i II. Levi-Strauss C.: Smutek tropików. Opus, Łódź 1992 (lub PWN, Warszawa 1960). Wybr. szkic. Levi-Strauss C.: Antropologia strukturalna. PWN, Warszawa 1970 (lub 2000). Rozdz. IX-XI.						
Zasady zaliczania przedmiotu 1. zaliczenie ćwiczeń – znajomość zaleconej literatury potwierdzona aktywnością w dyskusji w czasie ćwiczeń + kolokwium pisemne 2. egzamin pisemny z materiału zrealizowanego w czasie wykładów						